

بصورت سیستمی، امکان شناسایی مراکز و ذینفعان پرخطر و متخلف را برای بازرسان فراهم و بدین ترتیب بازرسی پراکنده و کور را به بازرسی هدفمند و نقطه‌زن تبدیل می‌نماید. به عنوان نمونه سازمان غذا و دارو در سال ۱۴۰۲ از طریق بررسی داده‌های توزیع شرکت‌های پخش دارویی در سامانه، مراکز متخلف را شناسایی و نسبت به پلمپ مراکز مذکور اقدام نمود. همچنین زیرسامانه «بازرسی‌های سازمانی» امکان مدیریت جمعیتی را در اختیار بازرسان سازمان قرار داده است.

گزارشات ارزی

در حال حاضر سامانه رصد تخصیص ارز به بیش از ۹۰۰ هزار قلم کالای سلامت محور و ۷۵۰۰ شرکت واردکننده را به صورت برخط انجام می‌دهد. داشبوردهای مدیریتی سامانه امکان برخط میزان ارز دولتی دریافتی ذیل ادارات کل این سازمان را فراهم ساخته است. علاوه بر رصد برخط تخصیص ارز، گزارشات دوره‌ای از روندهای ارزی منتشر و در اختیار دستگاه‌های حاکمیتی ذینفع قرار می‌گیرد.

توزیع واکسن کرونا

در دوران کرونا، مدیریت تزریق واکسن از طریق اصالت‌سنجی در سامانه صورت گرفت. بدین ترتیب امکان رصد پراکندگی واکسیناسیون و عوارض واکسن‌های تزریقی به صورت برخط از طریق داده‌های سامانه فراهم شد.

اصالت‌سنجی اقلام مصرفی توسط مراکز

جلوگیری از مصرف اقلام قاچاق (مشکل مهم زنجیره تأمین و توزیع) از طریق ثبت شناسه‌های اقلام اصیل در سامانه و سپس استعلام شناسه‌ها پیش از مصرف امکان‌پذیر است. در حال حاضر مراکز ارائه خدمات ملزم هستند که پیش از مصرف برای ۱۳۵۰ ژنریک دارویی و ۱۷۰ ایندکس تجهیزات پزشکی، فرایند استعلام اصالت شناسه اقلام را انجام دهند و تنها در صورتی مجاز به ارائه اقلام هستند که پاسخ معتبر از سامانه دریافت کنند. پوشش بیمه‌ای اقلام گرانبه‌تر منوط به استعلام اصالت و دریافت پاسخ معتبر از سامانه شده بنابراین در صورتی که مرکز ارائه خدمت از استعلام استنکاف نماید یا شناسه‌های نامعتبر و تقلبی استعلام نماید، هزینه‌ای از بیمه دریافت نمی‌کند. اصالت‌سنجی و ثبت شناسه رهگیری اقلام برای هر کد ملی این امکان را در اختیار سازمان قرار می‌دهد که مصرف هر بسته دارویی یا تجهیزات پزشکی را در انتهای زنجیره در کشور بصورت تک‌شماری رصد نماید.

قابلیت‌های عمومی سامانه

تیتک علاوه بر دستاوردهای حاکمیتی در مدیریت هوشمند زنجیره تأمین و توزیع، دارای قابلیت‌های عمومی است که می‌تواند توسط مردم مورد استفاده قرار گیرد.

آمارنامه‌های برخط

براساس داده‌هایی که شرکت‌های پخش دارویی به سامانه ارسال می‌کنند امکان رصد توزیع ۲۶ هزار قلم دارو در تک‌تک

انبارها و داروخانه‌های کشور وجود دارد. این داده‌ها امکان انتشار آمارنامه‌های دارویی برخط را فراهم کرده است. از آنجا که میزان توزیع این اقلام به تفکیک شهر، استان و داروخانه در دسترس مدیران قرار دارد، می‌توان انواع تصمیم‌های سیاستی درباره این اقلام اتخاذ نمود. آمارنامه دارویی پیش‌تر فقط سالی یکبار و به صورت جمعیتی منتشر می‌شد اما در حال حاضر با توجه به داده‌های سامانه، بصورت روزانه، هفتگی، ماهانه و سالیانه در دسترس مدیران و پژوهشگران قرار دارد. علاوه بر دسترسی مدیران، آمارنامه دارویی ماهانه بصورت عمومی در اختیار شرکت‌های پخش دارویی قرار گرفته است تا ضمن ارائه بازخورد به این شرکت‌ها برای اصلاح داده‌های خود در سامانه براساس اطلاعات انبارها، امکان تحلیل بازار و مدیریت توزیع برای خود شرکت‌های پخش فراهم گردد.

شناسه‌گذاری اقلام سلامت محور (به ویژه دارو و تجهیزات پزشکی) توسط شرکت‌های تأمین‌کننده و ثبت اطلاعات شناسه‌ها، امکان انتشار آمارنامه مبتنی بر شناسه‌گذاری را براساس اطلاعات شرکت‌های تأمین‌کننده است و آمار مربوط به ابتدای زنجیره تأمین را نشان می‌دهد.

اصالت‌سنجی اقلام مصرفی توسط مردم

برنامک تلفن همراه سامانه، امکان اصالت‌سنجی اقلام سلامت محور را برای عموم مردم پیش از مصرف فراهم کرده و تمامی اقلام وارداتی و تولیدی دارو و تجهیزات پزشکی ملزم به الصاق شناسه اصالت بر روی محصول هستند و چنانچه کالایی فاقد برچسب اصالت باشد یا پس از استعلام از سامانه پاسخ نامعتبر دریافت شد حاکی از تقلبی بودن کالا است. علاوه بر این، مردم می‌توانند از طریق استعلام کالای فرآورده، از مشخصات محصول مطلع گردند.

جست و جوی داروی کمیاب

تیتک امکان جست و جوی داروهای کمیاب برای عموم مردم فراهم کرده و افراد با انتخاب نام داروی مصرفی و مشخصات جغرافیایی خود روی نقشه، از آخرین فروش داروی مورد نظر در نزدیک‌ترین داروخانه‌های اطراف با خبر می‌شوند.

روند توسعه تیتک در دولت سیزدهم

تکمیل و بلوغ فرایندی تدریجی با پیگیری مستمر است که اهم اقدامات انجام‌شده برای توسعه و استقرار آن در دولت سیزدهم عبارت است از:

- آغاز اتصال مراکز بستری به طرح کنترل اصالت بیمه‌ای
- آغاز طرح کنترل اصالت بیمه‌ای تجهیزات پزشکی با ۴۰ ایندکس و سپس افزایش به ۱۷۰ ایندکس
- استقرار شناسه‌گذاری تجهیزات پزشکی
- ایجاد داشبوردهای مدیریتی زنجیره تأمین تجهیزات پزشکی و دارو
- آغاز طرح کنترل اصالت شیرخشک‌های رژیمی و

غذای ویژه

- طراحی پروتکل رتبه‌بندی شرکت‌های پخش و استقرار رتبه‌بندی
- افزایش اقلام استعلام اصالت بیمه‌ای دارو به ۱۳۵۰ ژنریک
- طراحی و انتشار گزارشات و داشبوردهای عمومی از جمله آمارنامه‌های دارویی برخط
- تدوین و امضای تفاهنامه همکاری با وزارت صحت در مورد کالاهای سلامت محور
- تحلیل و طراحی فرایند ترخیص صادراتی و قیمت گذاری دارو
- پشتیبانی داده‌ای و آماری اجرای طرح دارویار

اقدامات پیش‌رو

از جمله پروژه‌ها و اقدامات فنی جهت توسعه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- طراحی و استقرار کارپوشه‌های اعضای زنجیره تأمین برای ثبت اطلاعات تبدلات مالکیتی و مکانی اقلام
- طراحی، بازطراحی، بهینه‌سازی و استقرار فرایندهای جدید تجارت خارجی از جمله صدور سیستمی مجوز صادراتی، صدور سیستمی مجوز ورود، صدور مجوز اموال تملیکی
- افزایش اقلام مشمول طرح کنترل اصالت بیمه‌ای در اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی
- تکمیل استقرار طرح کنترل اصالت در مراکز بستری برای اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی
- بازطراحی ثبت شناسه مکان (GLN) مراکز عرضه اقلام سلامت محور
- طراحی و انتشار آمارنامه تجهیزات پزشکی
- طراحی و استقرار فرایند صدور و تمدید پروانه برای سایر کالاهای سلامت محور از جمله فرآورده‌های طبیعی، سنتی، شیر خشک و غذای ویژه
- ایجاد داشبوردهای مدیریتی جدید برای با هدف رصد هوشمند فعالیت‌های زنجیره تأمین از جمله داشبوردهای سیاست‌گذاری، رتبه‌بندی تأمین‌کنندگان، قیمت‌گذاری

تجربه‌ای برای توسعه سایر سامانه‌ها

تیتک با طی کردن مسیر توسعه در طی ۱۰ سال اخیر، اکنون یکی از سامانه‌های بزرگ کشور در حوزه کالاهای سلامت محور است که مورد استفاده ذینفعان بخش حاکمیتی و خصوصی قرار دارد. تجربه‌های اندوخته در مسیر پر فراز و نشیب توسعه و استقرار این سامانه می‌تواند به عنوان الگو و دورنما در توسعه سایر کلان سامانه‌های کشور مورد استفاده قرار گیرد.

نگاهی به دستاوردهای انستیتو پاستور ایران در دولت سیزدهم

تولید واکسن استاده در خط مقدم

تولید واکسن پاستوکوک و پاستوکوک پلاس

انستیتو پاستور ایران در دولت سیزدهم موفق به تولید بیش از ۱۶ میلیون دوز واکسن پاستوکوک و پاستوکوک پلاس شد.

تولید واکسن ب‌ت‌ژ و فراورده اینتراویکال لیوفلیزه (پاستوسیس)

فراورده استراتژیک ضد سرطان اینتراویکال لیوفلیزه پاستوسیس به میزان بیش از ۸۰ هزار ویال به نظام سلامت عرضه شده است.

تولید واکسن هیپاتیت ب

در طول فعالیت دولت سیزدهم بیش از ۵ میلیون دوز واکسن هیپاتیت ب ۱۰ دوزی اطفال تولید کرده است.

نصب و راه اندازی واکنش گاه‌های زیستی خط تولید صنعتی واکسن‌ها و کشت سلول‌های جانوری

راه اندازی ۲ بیوراکتور ۵۰۰ لیتری کشت سلول از نوع پرفیوژن و وجود دانش فنی تولید پروتئین‌های نوترکیب با استفاده از سلول‌های سوسپانسیون توان انستیتو پاستور ایران را در تأمین نیازهای سلامت محور کشور در راستای توسعه تولید سایر واکسن‌ها و فرآورده‌های زیستی بر پایه کشت سلول به صورت چشمگیری ارتقا داد

تولید واکسن هاری دامی

اولین سری ساخت واکسن هاری دامی در دولت سیزدهم با تلاش‌های مستمر بخش تولید واکسن‌های ویروسی پس از بهینه‌سازی فرایند غیر فعال سازی ویروس در حدود ۲۰ هزار دوز تولید شد.